

IZMENJAVA PODOB NAMESTO ŽIVEGA STIKA?

Spremembe smiselnosti in procesa študijskih izmenjav v prihodnjem šolskem letu

Piše: Pia Nikolič

»**O**dločil sem se, da se raje prijavim naslednje leto. Za letos so mi javili, da bo devetdeset odstotkov predavanj potekalo prek spleta. Kakšen smisel ima sedeti za računalnikom v neki tuji državi, kjer ne bom mogel nikogar spoznati, hkrati pa bom moral plačevati še visoko najemnino? To nima nobenega smisla!« se jezi Lovro, študent prava, ki je v zimskem semestru prihajajočega šolskega leta želel oditi na polletno izmenjavo v okviru študentskega programa Erasmus, ki jo že od leta 1987 organizira evropska komisija. Zaradi sprememb v delovanju šolskega sistema, ki so nastale kot posledica uvajanja ukrepov proti širjenju covid-19, je veliko univerz v tujini prilagodilo izvajanje študijskih programov, kar je močno vplivalo predvsem na tiste, ki so želeli študij letos nadaljevati v tujini. Tako kot slovenske fakultete bo tudi večina fakultet v Evropi svoje programe vsaj v zimskem semestru izvajala s pomočjo različnih kombinacij predavanj v živo in prek spleta. Najobširnejša evropska mreža študijskih izmenjav Erasmus je zato že junija pripravila novo spletno stran, na kateri lahko študenti preverijo, ali izbrana fakulteta v Evropski uniji sploh sprejema študente iz tujine in ali omogoča predavanja prek spleta. Za nekatere podatki še niso dosegljivi, glavnina od 1098 institucij pa se je glede omenjenega že izrekla. Večina bo omogočila prihod študentov iz tujine in tudi predavanja prek spleta, čeprav se ponekod ne zdi tako. Študentka slikarstva Nika nam je povedala, da so prošnjo za izmenjavo večine njenih sošolcev zavrnil. »Samo jaz grem na Nizozemsko, vendar se tega veselim, tudi če bom morala v tistem majhnem mestu preživeti še kakšno izolacijo. Tisti sošolci, ki so se prijavljali na primer na akademije v Španijo, so bili vsi zavrženi.« V nasprotju z Lovrom se ne boji, da zaradi umanjkanja predavanj ne bo mogla spoznati ljudi in okolice, zaradi česar si v tujino sploh želi: »Vsaj druge predavateljice bom poslušala kot doma, prijateljice pa lahko najdem tudi kje drugje kot na fakulteti. Morda bo malo težje, a nič zato. Izmenjava je izziv, ki se

Spomin: Lanski pohod Erasmusovih študentov v Rimu / Foto: GettyImages

ga veselim.« Zaradi strahu pred razglasitvijo karantene v kateri od tujih držav so se številni študenti sami odpovedali izmenjavi.

Tudi fakultete so se do sprejemanja tujih študentov opredeljevale posamično, ne glede na preostale fakultete v državi ali regiji. Zato je mogoče celo to, da bo v istem mestu ena fakulteta študente sprejemala, druga pa ne. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport sicer odgovarja, da je »evropska komisija že prilagodila pogoje izmenjave, da te lahko potekajo v živo, na daljavo ali kombinirano. Temu so tudi prilagodili pravila financiranja mobilnosti.« Komisiji je namreč še vedno v interesu, da izmenjave potekajo v vseh 28 članicah EU, njenih kandidatkah za vstop ter v Liechtensteinu, na Norveškem in na Islandiji. Eden od zastavljenih ciljev programa Erasmus je bil, da naj bi »do leta 2020 dosegli mobilnost pri 20 odstotkih študentov terciarnega izobraževanja«, kar se zaradi pandemije nove bolezni verjetno ne bo zgodilo. Zato komisija vse udeležene poziva k strpnosti in odprtemu dostopu do informacij za študente, ki naj bi jih zagotavljala domača fakulteta, na katero je študent vpisan. Ker je

prihodnost negotova in nekatere fakultete še neodločene glede bližnje prihodnosti, študente čaka še precej birokratskih postopkov. Če bo razglašena karantena, pa se mora študent zavedati, da bo verjetno prikrajšan za še kaj drugega in ne samo za osebno navzočnost na predavanjih. Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani so pri letošnji generaciji študentov iz tujine na primer »opazili slabše znanje slovenščine ob koncu prvega letnika. Saj se vidi, da so zadnji semester skoraj v celoti preživeli v svoji domovini in da so posledično manj komunicirali v slovenščini.« Učenje jezika naj bi bil tudi eden od zastavljenih ciljev programa Erasmus. Zgolj spletna izmenjava se torej zdi skoraj nesmiselna, če ne upoštevamo argumenta v zvezi s poslušanjem drugih profesorjev. Oziroma kot pravi dekan Pedagoške fakultete Janez Vogrinc: »Izvedbe mednarodnih poletnih šol, znanstvenih konferenc na daljavo lahko nadomestijo izmenjavo informacij, ne morejo pa nadomestiti spoznavanja druge države. Študenti na ta način ne morejo pridobiti izkušnje, kako je živeti v tujini, kar ni pomembno le za njihov strokovni, ampak tudi osebni razvoj.« ×